

راسخون

جهاد و شهادت

زندگی‌نامه و خاطرات شهدای
همشهرگان مسلمان کرد

کتابخانه

گردآوری و تدوین: محمد ساجدی

بهار ۱۳۹۴

۱۴۹۲۰۲۴

سرشناسه	:	سلیمانی، محمد، ۱۳۴۵.
عنوان و نام پدیدآور	:	راسخون: زندگی‌نامه و خاطرات پیشمرگان مسلمان کُرد شهرستان سقز.
مشخصات نشر	:	تهران: فاتحان ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۲۷۰ ص.: مصور؛ س م . ۵ . ۲۱/۵×۱۴/۵
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۴۹۶-۲۴-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیبای مختصر
یادداشت	:	این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
عنوان دیگر	:	زندگی‌نامه و خاطرات پیشمرگان مسلمان کُرد شهرستان بانه.
سبب از زوده	:	سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سپاه بیت‌المقدس کردستان.
شماره کتاب‌شناسی ملی	:	مرکز حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس ۳۸۱۰۶۳۱

شناسنامه کتاب

نام کتاب:	راسخون: زندگی‌نامه و خاطرات پیشمرگان مسلمان کُرد - شهرستان سقز
نویسنده:	محمد سلیمانی
طرح جلد:	کاوه خداکرمی
حروفچینی و صفحه‌آرایی:	ن آری عیدی
قطع و تعداد صفحات:	رقعی، ۲۷۰ صفحه
نوبت و سال انتشار چاپ:	چاپ اول - بهار ۱۳۹۴
تیراژ:	۱۰۰۰
ناشر:	انتشارات فاتحان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۴۹۶-۲۴-۴
قیمت:	پنج هزار تومان

نشر فاتحان

نشر فاتحان: تهران- خیابان نوفل لوشاتو- خیابان هنری کوربین- پلاک ۳ و ۵

کلیه‌ی حقوق، اعم از چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس محفوظ است.

محل فروش: سنندج- خیابان جام جم- جنب صداوسیما مرکز کردستان- مجتمع شهدای بسیج-
مرکز حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس سپاه و بسیج

۰۸۷-۳۳۶۲۹۸۲۰

دیباچه

همیشه در تاریخ ملت‌ها روزهایی پیش می‌آید که بدون ایثار، فدائری و از خودگذشتگی، بسیاری از خطرات برطرف نمی‌شود، و اهداف بزرگ و مقدس محفوظ نمی‌ماند. این جاست که گروهی مؤمن و ایثارگر باید به میدان آیند و با نثار خون خود از آیین حق پاسداری کنند. در منطق اسلام به این گونه افراد «شهید» گفته می‌شود.

در جهان بینی اسلام هر جا خوانند متعال شهدا را به نحو بسیار شایسته‌ای مورد تجلیل قرار داده است، شهداء دارای جایگاه والایی هستند، در شأن شهداء، در لسان وحی همین بس که آنان را با مقام «عندالهی» که مرتبت اولیای معصوم الهی است معرفی فرموده «وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أحياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ»!

در دین مبین اسلام کم‌تر کسی به پایه و عظمت شهید می‌رسد؛ شهیدانی که آگاهانه و با اخلاص نیت به سوی میدان نبرد حق و باطل رفته، و آخرین قطرات خون پاک خود را نثار می‌کنند.

درباره‌ی مقام شهیدان، روایات مهمی در منابع اسلامی دیده می‌شود که حکایت از عظمت فوق‌العاده‌ی ارزش کار شهیدان دارد.

در روایتی از رسول گرامی (ص) نقل شده است که فرمودند: «در برابر هر نیکی، نیکی بهتری وجود دارد تا به شهادت در راه خدا رسد که برتر از آن چیزی متصور نیست.» اما با بررسی منابع اسلامی به این واقعیت پی می‌بریم که، تصویر و تصور مقام شهید و جایگاه شهادت، برای ما دشوار و بلکه گاهی محال است. بدین سان هر کس تلاوت آیات وحی می‌کند، غبطه‌ی مقام شهید و شهادت را می‌خورد. البته یکی از راه‌های تحصیل اجر و ثواب شهدا، زنده نگه داشتن یاد و خاطره‌ی آنهاست. همان طور که مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) فرمودند: «زنده نگه داشتن یاد و خاطره شهدا کم‌تر از شهادت نیست.»

تکریم و تعظیم شهیدان، تلاش مقدّسی است، برای برافراشتن پرچم‌های سرخ استقلال و آزادی، شریعت، و رهایی از یوغ ذلّت و اسارت و گام بلندی است در راستای احیای ارزش‌های اسلامی؛ زیرا که «شهادت، مرگ در راه ارزش‌هاست» هر شهید، مشعلی است که در بلندای عزت و سرافرازی یک ملت، جوانه می‌درخشد.

با طلوع فجر انقلاب اسلامی شهادت و شایسته‌های آن خصوصاً کسب استقلال و عزّت و سربلندی در پرتو جهاد و شهادت فراهم شد و مردم هوشیار و آگاه کشور اسلامی‌مان با لبیک‌های دلگوتی امام راحل (ره) در مقابل توطئه‌های گوناگون دشمنان صف‌آرایی کردند. اما در این میان، مردم کرد چونان دژهای استوار و سنگربانان هوشیار از عزّت و استقلال و کیان این مرز و بوم در برابر تجاوز و

تجاوز با خون خود دفاع کردند و حماسه‌ها آفریده‌اند و شهدای پیشمرگان مسلمان گرد در زمره‌ی پیشکسوتان در دفاع از نظام مقدس جمهوری اسلامی قرار دارند که قلم از بیان مظلومیت‌ها و ایثارگری‌های این عزیزان عاجز است.

شهدای کردستان سند هویت و نشانه‌هایی هستند که راه گم نشود. آن‌ها هویت ذاتی و کارکرد اصلی دفاع انقلاب اسلامی را با خون خود تفسیر کردند. سپاه بیت‌المقدس کردستان به جهت تجلیل از مقام این شهیدای پیشمرگان مسلمان گرد، نسبت به برگزاری کنفرانس شهدای پیشمرگان مسلمان گرد در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۴ اقدام نموده است و در این راستا نسبت به جمع‌آوری و تدوین و نشر زندگی‌نامه‌ی شهدای پیشمرگان مسلمان گرد اقدام نموده است. این دفتر با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران استان کردستان و مرکز حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس سپاه بیت‌المقدس کردستان، به یاد و نام شهدای عزیز شهرستان سقز به زیور طبع آراسته گشته است. امید که مورد توجه قرار گیرد.

سرهنگ پاسدار ابراهیم حسینی

معاون هماهنگ‌کننده سپاه بیت‌المقدس کردستان

اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۴

مقدمه

وقتی که از امنیت پایدار استان کردستان سخن به میان می‌آید ناخود آگاه نام مریدان و رزاق در اذهان تداعی می‌گردد که در این استان در عرصه ایثار و ندادارایی بیشگام شدند و بی‌گمان در این میان پیشمرگان مسلمان کرد در زنده‌های آنان از جایگاه خاصی برخوردارند آنانی که با جان و مال با خدا معامله کردند سختی هجرت و دوری از شهر و دیار را تحمل کردند، زخم زبان‌ها شنیدند و خانه‌هایشان را به آتش کشیدند و در خیلی موارد اهل و عیالشان را به گروگان بردند تا مجبور شوند دست از یاری کشیدن به نظام نوپای اسلامی بردارند اذیت و آزار و شکنجه ضد انقلاب را با جان خریدند و خم به ابرو نیاوردند به راستی کردستان سرزمین مجاهدتهای خاموش است و شهدای کردستان مظلوم و غریبند و مظلومیت شهدای پیشمرگان مسلمان کرد بر کسی پوشیده نیست یکی از شهرهای درگیر با عوامل ضد انقلاب و مزدوران استکباری شهر سقز بود که ضد انقلاب آن را نا امن کرده بود دلاور مردان

پیشمرگ مسلمان کرد در این شهرستان به خوبی درخشید. پدر و فرزند و برادر در کنار برادر دوشادوش جنگیدند و یکی پس از دیگری عاشقانه شهادت را به آغوش کشیدند تا امنیت را برای مردم به ارمغان آورند. پیشمرگانی که با تمام وجود، فدایی اسلام و انقلاب شدند مردانی که بارها در میادین جنگ تا مرز شهادت پیش رفتند و به مقام جانبازی نائل آمدند و گاهی ناجوانمردانه به خانه‌ی آنان که محل زندگی زن و فرزندان بی‌دفاع بود نارنجک پرتاب می‌کردند در سخت‌ترین شرایط این مردان سخت کوش از میهن اسلامی دفاع کردند و بر این غلامت شهدای پیشمرگ مسلمان کرد شهرستان سقز همین بس که در حالی که از موارد می‌بینیم پیکر پاک آنان بعد از شهادت غریبانه و در اختیار آختمان اداری و مراکز نظامی به خاک سپرده می‌شدند چون برای آن روزها اجازه دفن شهدا در قبرستان‌های عمومی و گلزارهای شهدا را نمی‌داد و پس از ماه‌ها با نبش قبر پیکر آنان به گلزار شهدا یا رادگان‌شان انتقال می‌یافت که در این مجموعه و در راستای برگزاری کنگره شهدای پیشمرگان مسلمان کرد استان کردستان تلاش شده است تا به گوشه‌های از مظلومیت و فداکاری آن مردان خدایی که قلم و بیان خنجر از ترسیم همه زوایای زندگی پرفراز و نشیب آنان است اشاره شود و امید است این اقدام ناچیز مقدمه‌ای باشد برای صاحبان فکر و اندیشه و ذوق و هنر و اهل قلم برای معرفی هر چه بیشتر شهدای پیشمرگ که غالباً غریبانه و مظلومانه به شهادت رسیدند.

جا دارد از همراهی و همدلی همکاران خدوم در حوزه معاونت پژوهش و ارتباطات فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران استان و همکار ارجمند جناب آقای عطاءالله دلنوا در شهرستان سقز قدردانی نمایم.

خادم الشهدا - محمد سلیمانی

www.ketab.ir

فهرست مطالب

- ۱ ..... دیباچه
- ۵ ..... مقدمه
- ۹ ..... شهید رحیم صالحیان یازی بلاغی
- ۱۱ ..... شهید حاج شریف صالحیان
- ۱۳ ..... شهید علی فتاح
- ۱۵ ..... شهید عبدله عزیز
- ۱۶ ..... شهید کامل امیرخانی
- ۱۷ ..... شهید توفیق رستمی
- ۱۹ ..... شهید محمد صالح آئین
- ۲۱ ..... شهید: محمود رسولی
- ۲۳ ..... شهید احمد بهرامی
- ۲۵ ..... شهید ابوبکر احمد نژاد
- ۲۷ ..... شهید صدیق اشجری
- ۲۹ ..... شهید محمد رضایی
- ۳۱ ..... شهید احمد جوانمردی
- ۳۳ ..... شهید ابراهیم نیازی درگاه سلیمان
- ۳۵ ..... شهید سید جلال سیدی
- ۳۷ ..... شهید محمد زارعی
- ۳۹ ..... شهید محمود درویشی
- ۴۱ ..... شهید عبدالکریم خسروی

- ۴۴..... شهید محمد زارعی سانجود
- ۴۶..... شهید صدیق حبیبی
- ۴۸..... شهید صالح خانی
- ۵۰..... شهید توفیق خانی
- ۵۲..... شهید عبدالله امانی
- ۵۳..... شهید احمد خوش رزمی
- ۵۵..... شهید محمد نجیب حسینی
- ۵۷..... شهید سید سعید
- ۵۹..... شهید سید کریم رشتی
- ۶۱..... شهید: توفیق شمسوری
- ۶۳..... شهید: حسن احمد سرور
- ۶۴..... شهید: زاهد ابراهیمی
- ۶۶..... شهید: فریدون رشیدی
- ۶۸..... شهید: حسن شہسواری
- ۷۰..... شهید: محمود صحرائی
- ۷۲..... شهید: سید عمر عزیزی
- ۷۴..... شهید: علی فتحی
- ۷۶..... شهید: کریم فتاحی
- ۷۸..... شهید: محمد مرادی
- ۸۰..... شهید: محمد مردانی
- ۸۲..... شهید: مصطفی محمدی
- ۸۴..... شهید: علی سرور

- ۸۶..... شهید: محمد محمد زاده.....
- ۸۸..... شهید: آزاد حسن زاده کچل منگان.....
- ۹۰..... شهید: حسن هاشمی.....
- ۹۲..... شهید: سید بهالدین قصری.....
- ۹۴..... شهید: احمد یوسفی حسن آباد.....
- ۹۶..... شهید: محمدی.....
- ۹۸..... شهید: محمد وسینی.....
- ۱۰۰..... شهید: محمد آبی.....
- ۱۰۲..... شهید: ابراهیم کر جیان.....
- ۱۰۴..... شهید: محمد صالح ویر.....
- ۱۰۶..... شهید: عثمان خانی.....
- ۱۰۸..... شهید: علی داوری.....
- ۱۰۹..... شهید: عبدالله لغزیده.....
- ۱۱۱..... شهید: احمد برازنده (برازندگان قلدره).....
- ۱۱۳..... شهید: علی بهرام پور.....
- ۱۱۵..... شهید: صالح مصطفایی.....
- ۱۱۶..... شهید: صدیق فتحی.....
- ۱۱۸..... شهید: احمد دهقانی.....
- ۱۲۰..... شهید: حسین امینی.....
- ۱۲۲..... شهید: احمد کاکی.....
- ۱۲۴..... شهید: محمد سلیم کریمیان.....
- ۱۲۶..... شهید: عبدالله رسولی.....

- ۱۲۸..... شهید احمد ظاہری
- ۱۳۰..... شهید محمد ظاہری
- ۱۳۲..... شهید احمد صحرائی
- ۱۳۵..... شهید حسن طالجاری
- ۱۳۷..... شهید جبار اسعد پور
- ۱۳۹..... شهید عبداللہ حمالی گل تپہ (جمالی فرد)
- ۱۴۱..... شهید سید شریف سیدی وزملہ
- ۱۴۳..... شہداء فایق انیس
- ۱۴۵..... شهید نذیر احمد سی سیانوی
- ۱۴۷..... شهید علی احمد پور
- ۱۴۹..... شهید امیر ماجدی
- ۱۵۰..... شهید ابوبکر ارشدی
- ۱۵۲..... شهید محمد صالح شاہ پسندی
- ۱۵۴..... شهید محمد وکیلی
- ۱۵۶..... شهید محمد یاری
- ۱۵۸..... شهید محمد احمد سورینی
- ۱۶۰..... شهید جلال سعید زادہ
- ۱۶۳..... شهید سعید سعید زادہ
- ۱۶۵..... شهید کمال سعید زادہ
- ۱۶۷..... شهید غریب سعیدزادہ
- ۱۷۰..... شهید اسماعیل خضر نژاد
- ۱۷۲..... شهید صدیق رسولی

۱۷۴	شهید امیر جوانمردی
۱۷۶	شهید کریم خدا ترس
۱۷۸	شهید حسن سلیمانزاده
۱۸۰	شهید: کریم رشیدزاده
۱۸۲	شهید مصطفی صدیقی
۱۸۴	شهید اسد قادری
۱۸۶	شهید حاج حسن خوش گفتار
۱۸۹	شهید رحمان - حلی
۱۹۰	شهید محمد حسین برزنجی
۱۹۲	شهید کریم خدامرادی
۱۹۴	شهید علی مهجوری
۱۹۶	شهید علی درخشان بلهجر
۱۹۹	شهید قادر سعیدی
۲۰۱	شهید محمد فتحی
۲۰۳	شهید محمد کریم فتحی
۲۰۵	شهید خالد گلپهاری
۲۰۷	شهید ابوبکر سلیمی
۲۰۹	شهید علی سعید مقدم
۲۱۱	شهید رسول فلاحی
۲۱۳	شهید اسماعیل کریم زاده
۲۱۵	شهید محمد صالح مصطفی پور
۲۱۷	شهید اسماعیل مسگری

- ۲۱۹..... شهید کریم مردانی
- ۲۲۱..... شهید احمد مردانی
- ۲۲۴..... شهید سعید حسین پور
- ۲۲۶..... شهید محمد سلیمی قوره دره
- ۲۲۸..... شهید غفور حافظی
- ۲۳۰..... شهید نبی رشیدی
- ۲۳۲..... شهید حسین لغزیده
- ۲۳۴..... شهید محمد امین پور
- ۲۳۵..... شهید کنون
- ۲۳۷..... شهید یحیی اسمعی
- ۲۳۹..... شهید عمر احمد
- ۲۴۱..... شهید حسن لغزیده
- ۲۴۳..... شهید محمد عبدی
- ۲۴۵..... شهید محمد صالح آیین
- ۲۴۸..... شهید عبدالله عبدی
- ۲۵۱..... محمد رحیم عبدی
- ۲۵۳..... شهید رحیم رسولی نژاد (هوسیان)
- ۲۵۶..... منابع: